

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΕΘΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΟΦΕΛΗ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΙΩΜΟΣ- ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΟΣ

ΛΑΡΙΣΑ 2013

ISBN 978-960-99806-1-6

Επικοινωνία και ανθρώπινες σχέσεις στο Facebook: μελέτη των προσωπικών νοημάτων μέσα έπο ένα focus group

Αφροδίτη Δ. Ραλλάτου 1 , Γεώργιος Π. Τσουβέλας 2 , Αλέξης Β. Μπράϊλας 1

Περίληψη

Τα περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης (social networking), όπως το Facebook, δημιουργούν ένα δυνητικό χώρο για την πραγματοποίηση πραγματικών κοινωνικών αλληλεπίδράσεων με τη διαμεσολάβηση της τεχνολογίας. Στον φυσικό κόσμο το βίωμα δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς την ενεργητική ή παθητική αλληλεπίδραση του ανθρώπινου σώματος και των αντιληπτικών του συστημάτων με τα στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος. Στα δυνητικά περιβάλλοντα το βίωμα αναπλαισιώνεται μέσα από διαφορετικές συμπεριφορές και διαδικασίες αλληλεπίδρασης των ανθρώπων. Το χαρακτηριστικό των δυνητικών κοινοτήτων είναι η αυξημένη τεχνολογική διαμεσολάβηση ανάμεσα στον άνθρωπο και στο κοινωνικό του περιβάλλον, οδηγώντας σε ένα ποιοτικά διαφορετικό βίωμα. Αποτέλεσμα της τεχνολογικής διαμεσολάβησης είναι ο περιορισμός των αισθητηριακών πληροφοριών στην επικοινωνία μέσω του διαδικτύου και ο ποιοτικός μετασχηματισμός τους.

Ο χρήστης του Facebook έχει την αίσθηση ότι μπαίνει σε ένα χώρο που είναι γεμάτος με νοήματα, προσωπικά βιώματα, εμπειρίες, συναισθήματα και ουσιαστική επικοινωνία με άλλα άτομα. Στην παρούσα εργασία, μέσω μιας ομαδικής εστιασμένης συζήτησης (focus group) με Έλληνες χρήστες του Facebook, αναζητείται το νόημα που δίνουν οι ίδιοι οι χρήστες στην επικοινωνία, στο φλερτ και στις σχέσεις μέσω Facebook. Η αλληλεπίδραση ανάμεσα στα μέλη της ομάδας συζήτησης, η ανταλλαγή εμπειριών και βιωμάτων η ανάλυση περιεχομένου των απαντήσεων τους σε συγκεκριμένες ερωτήσεις αναδεικνύουν τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους και τις σχέσεις του σε αυτό το περιβάλλον.

Εισαγωγή

Το Facebook αποτελεί τον πιο γνωστό ιστοχώρο κοινωνικής δικτύωσης, ο οποίος ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2004. Ιδρυτής του ήταν ο Mark Zuckerberg, ο οποίος δημιούργησε αρχικά το Facebook ως έναν διαδικτυακό χώρο συνάντησης των φοιτητών του πανεπιστημίου του Harvard. Το Facebook αποτελεί σήμερα μια από τις δημοφιλέστερες ιστοσελίδες του πλανήτη με περισσότερους από 800 εκατομμύρια ενεργούς χρήστες, οι οποίοι επικοινωνούν μεταξύ τους φτιάχνοντας μια προσωπική σελίδα, την οποία μπορούν στη συνέχεια να διαχειριστούν. Τα περιβάλλοντα κοινωνικής δικτύωσης (social networking), όπως είναι το Myspace, το Facebook και το You tube, δημιουργούν ένα δημοφιλή δυνητικό χώρο για την πραγματοποίηση κοινωνικών αλληλεπιδράσεων με τη διαμεσολάβηση της τεχνολογίας. Το χαρακτηριστικό των κοινωνικών χώρων στο διαδίκτυο είναι η αυξημένη τεχνολογική διαμεσολάβηση ανάμεσα στον άνθρωπο και στο κοινωνικό του περιβάλλον. Αποτέλεσμα αυτής της τεχνολογικής διαμεσολάβησης είναι ο περιορισμός των αισθητηριακών εμπειριών ή ο ποιοτικός μετασχηματισμός τους. Παρά τον αισθητηριακό περιορισμό, ο χρήστης του Facebook έχει την υποκειμενική αίσθηση ότι μπαίνει σε ένα χώρο που είναι γεμάτος με νοήματα, προσωπικά βιώματα, εμπειρίες, συναισθήματα και ουσιαστική επικοινωνία με άλλα άτομα 1.

¹Πάντειο Πανεπιστήμιο

²ΟΜΠΡΕΛΑ: Ελληνική Εταιρία Μελέτης και Πρόληψης Σεξουαλικής Κακοποίησης